

ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA

Şehir ve bölge planlama, kentsel alanlarda ve bölgelerde arazi kullanımlarının, ulaşım sistemlerinin, yapılaşma ve yerleşme düzenlerinin belirlenmesidir. Kent ya da bölge düzeyinde mekansal gelişme kararlarının verilmesinde, iktisadi ve toplumsal gereksinim ve hedefler ile doğal çevrenin korunması konuları birlikte gözetilir. Şehir ve bölge planlama eğitimi, temel olarak kentlerin ve bölgelerin planlanması ve tasarımına ilişkin yaklaşım ve teknikler ile diğer disiplinlerin yaklaşım ve bulgularının öğretilmesi ve planlama ve tasarım proje çalışmalarında uygulanmasıdır. Bilimsel araştırma ile sanatsal yaklaşım, toplumbilim araştırmaları ile fen bilimleri ve mühendislik alanına ilişkin bulgu ve teknikler, kentlerin ve bölgelerin planlanması ve tasarım çalışmalarında birbirleriyle ilişkilendirilir. Eğitim programı kuramsal dersler ile stüdyo çalışmalarından oluşmaktadır. Kuramsal derslerde öğrenilen bilgiler planlama ve tasarım stüdyolarında uygulamaya aktarılır. Farklı disiplinleri kapsayan derslere bağlı olarak stüdyolarda bölge, metropoliten alan, kent ya da kent parçalarına ilişkin araştırma, planlama ve tasarım yaklaşım ve teknikler proje çalışmaları yoluyla öğretilmektedir. Bu eğitim programı ile öğrencilerin gözlem yapma, sorun tanımlama, çözümlenme ve yaratıcı düşünce üretme yeteneklerinin geliştirilmesi hedeflenir.

1961 yılında kurulan ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Türkiye'nin bu alandaki ilk bölümü olup Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin kuruluş gerekçesidir. Ülkemizde büyük kentlerin 1950'li yıllardaki içine girdiği hızlı kentleşme süreci, kent ve bölge planlama alanında yetişmiş uzman gereksinimini ortaya çıkarmıştır. Eğitim programı, planlama ve tasarım yaklaşım ve tekniklerinin yanı sıra, kentsel ve bölgesel alanları kavramaya ve geliştirmeye yönelik olarak kent sosyolojisi, kent ekonomisi, kent tarihi ve doğal kaynak kullanımları gibi uzmanlık alanlarıyla yakın ilişki içinde geliştirilmiştir.

Bilgi işlem teknolojisindeki hızlı gelişmeler planlama eğitimi de etkilemiş, özellikle coğrafi bilgi sistemleri ve uzaktan algılama, planlama sürecine önemli girdiler sağlamıştır. Bu amaçla 1997 yılında kurulan Coğrafi Bilgi Sistemleri ve Uzaktan Algılama İşliği ile bölümde bilişim teknolojisinin en son olanakları sağlanmaktadır.

Bölümümüzün "Şehir Planlama", "Bölge Planlama", "Kentsel Tasarım" olmak üzere üç yüksek lisans programı bulunmaktadır. Bu programların yanı sıra "Kentsel Politika Planlaması ve Yerel Yönetimler", "Jeodezi ve Coğrafi Bilgi Teknolojileri", "Yerleşme Arkeolojisi", "Yer Sistem Bilimleri" ve "Deprem Araştırmaları" başlıklı disiplinlerarası yüksek lisans programları ilgili diğer bölümlerle ortak yürütülmektedir.

Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde dile getirilen program zenginliği içinde, konut politikaları, kent yönetimi, kent tarihi, kentsel kültürel mirasın korunması, kent arkeolojisi, kentsel ve bölgesel coğrafya, doğal alanların korunması, sanayi alanları, sürdürülebilir kentsel gelişme, kentsel ulaşım, kentsel altyapı, afete duyarlı planlama ve tasarım vb. konularında çok sayıda ders verilmekte ve araştırmalar yürütülmektedir.

İş Olanakları

ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü mezunları, başta belediyeler ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olmak üzere Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Avrupa Birliği Bakanlığı, Başbakanlık Toplu Konut İdaresi, Türkiye İstatistik Kurumu, Devlet Su İşleri, Karayolları Genel Müdürlüğü, Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü, Kalkınma Ajansları gibi çok sayıda kamu kurum ve kuruluşunda şehir ve bölge planlama meslek alanıyla ilgili iş imkanı bulunmaktadır. Özel sektör kuruluşları olarak, şehir planlama bürolarında, kentsel tasarım, mimarlık ve müteahhitlik bürolarında altyapı mühendisliği ve ulaşım konularında çalışan özel girişimlerde ve danışmanlık bürolarında, gayrimenkul geliştirme konuları ile ilgili kuruluşlarda çalışmaktadırlar. ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü mezunları ayrıca Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, WWF-Türkiye, Doğa Derneği gibi örgütlerde de etkin görevler üstlenmektedirler.

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
ANKARA ♦ KUZAY KIBRIS ♦ ERDEMLİ

Şehir ve Bölge Planlama Lisans Programı

Birinci Dönem

			Kredi
CRP	101	Planlama Stüdyosu I	8
CRP	111	Kent ve Planlama	3
CRP	105	Kentlerin Kökeni, Kentleşme	3
MATH	125	Temel Matematik I	4
ENG	101	Akademik İngilizce I	4
IS	100	Bilgi Sistemleri Uygulamalarına Giriş	-

İkinci Dönem

			Kredi
CRP	102	Planlama Stüdyosu II	8
CRP	106	Kent Sosyolojisi	3
CRP	112	Planlamaya Giriş: Plancılar İçin Yaratıcı Düşünce	3
CRP	146	Bilgisayar Programlama	3
MATH	126	Temel Matematik II	4
ENG	102	Akademik İngilizce II	4

Üçüncü Dönem

			Kredi
CRP	201	Planlama Stüdyosu III	8
CRP	211	Kent Tarihi I	3
CRP	231	Plancılar İçin İktisat I	3
STAT	201	İstatistik I	3
CRP	290	Yaz Stajı I	-
ENG	211	Sözlü Sunum Teknikleri (İngilizce)	3
HIST	2201	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I	-

Dördüncü Dönem

			Kredi
CRP	202	Planlama Stüdyosu IV	8
CRP	212	Kent Tarihi II	3
CRP	234	Plancılar İçin İktisat II	3
CRP	242	Kentsel Coğrafya	3
STAT	202	İstatistik II	3
HIST	2202	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II	-

Beşinci Dönem

			Kredi
CRP	301	Planlama Stüdyosu V	8
CRP	351	Kentsel Ulaşım Planlaması	3
CRP	371	Planlama Teknikleri	3
CRP	382	Planlama İdari ve Hukuksal Boyut	3
TURK	303	Türkçe I	-
CRP	390	Yaz Stajı II	-
		Seçmeli Ders	3

Altıncı Dönem

			Kredi
CRP	302	Planlama Stüdyosu VI	8
CRP	341	Kent Ekonomisi	3
CRP	372	Planlama Teorisi	3
CRP	392	Kentsel Koruma Planlaması	3
		Seçmeli Ders	3
TURK	304	Türkçe II	-
ENVE	330	Çevre Mühendisliği İlkeleri	3

Yedinci Dönem

			Kredi
CRP	401	Planlama Stüdyosu VII	8
CRP	470	Konut Planlama İlkeleri	3
CRP	409	Kentsel Politikalar	3
CRP	490	Yaz Stajı III	0
		Seçmeli Ders	3
		Seçmeli Ders	3

Sekizinci Dönem

			Kredi
CRP	402	Planlama Stüdyosu VIII	8
CRP	404	Şehir ve Bölge Planlamada Güncel	3
		Seçmeli Ders	3
		Seçmeli Ders	3

Seçmeli Dersler

CRP	334	Movement and Issues in Urban Space Design
CRP	414	Urban and Regional Project Management
CRP	433	Economics of Development and the Economy of Turkey
CRP	444	Application Development in GIS
CRP	440	Regional Planning Workshop
CRP	499	Seminar in Selected Urban Political Issues
CRP	486	Urban Regeneration: Strategies Policies Organization and Design
CRP	338	Introduction to GIS
CRP	479	Imp. Aspects of Urban Plan with Reference to Legal and Administrative Issues
CRP	454	Urban Transport Systems: Planning and Design
CRP	407	Principles and App. of Ecology in Planning